

Î N C H E I E R E

12 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Natalia Străisteanu împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 29 iunie 2015, Natalia Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că, la data de 04 august 2014, a depus o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului său la petiționare și a dreptului său de a primi pensia la contul bancar indicat, obligarea administrației Casei Naționale de Asigurări Sociale de a primi cererea din 30 iunie 2014 și de a-i transfera pensia la contul indicat în BC „Banca Socială” SA, încasarea în mod solidar din contul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău, Casei Naționale de Asigurări Sociale și Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei în beneficiul său a sumei de 3200 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată în sumă de 7600 de lei.

Susține că, la data de 25 august 2014, a depus o cerere, prin care a solicitat emiterea unei încheieri judecătorești privind accelerarea judecării cauzei, deoarece cauza nu era numită spre judecare, însă această cerere nu a fost examinată.

Afirmă că, la data de 25 noiembrie 2014, peste 4 luni de la data înregistrării cererii, judecătorul Svetlana Balmuș a emis o încheiere, prin care a dispus strămutarea pricinii civile spre judecare în fond la Judecătoria Centru mun. Chișinău, iar la data de 03 decembrie 2014, a depus recurs împotriva acestei încheieri și la data de 05 februarie 2015, prin decizia Curții de Apel Chișinău a fost respins recursul și menținută încheierea primei instanțe.

Relevă că, pînă la data de 03 iunie 2015 nu a fost informată despre numirea ședinței de judecată și examinarea cauzei civile înaintată încă la data de 04 august 2014, iar în legătură cu acest fapt, la data de 03 iunie 2015, a depus la Judecătoria Centru mun. Chișinău o cerere în baza Legii privind accesul la informație, prin care a solicitat să fie informată despre ședința de judecată, la care se va examina pricina civilă și la data de 23 iunie 2015, a primit un răspuns de la Judecătoria Centru mun. Chișinău, prin care a fost informată despre faptul că, în Judecătoria Centru mun. Chișinău nu este înregistrată pricina cu implicarea Nataliei Străisteanu și a Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Mai relevă că, la data de 04 august 2014, pricina încă nu era numită spre examinare, tergiversîndu-se intenționat timp de 11 luni, perioadă în care a suportat pierderi materiale și morale enorme.

Consideră că, pricina civilă nu este dificilă din punct de vedere factologic sau juridic și nu prezintă nici o complexitate, deoarece pe dosar participă doar ea și Casa Națională de Asigurări Sociale, în calitate de pârâtă, nefiind necesară efectuarea unor acțiuni procedurale complexe, cum ar fi audierea martorilor, a experților și a specialiștilor, numirea expertizelor și alte acțiuni, care ar împiedica luarea unei hotărâri definitive într-un termen rezonabil.

Menționează că, a fost activă în calitatea sa de reclamantă, s-a comportat conform legislației în vigoare, a depus mai multe cereri, prin care insista să fie informată despre ședințele de judecată, s-a prezentat la toate ședințele de judecată, a întocmit și a prezentat în termenul stabilit de lege explicațiile, probele și alte documente necesare pentru soluționarea cauzei, iar tergiversarea judecării cauzei se datorează exclusiv comportamentului abuziv, ilegal al judecătorilor, care intenționat au tergiversat și tergiversează în continuare judecarea cauzei.

Solicită constatarea încălcării dreptului său la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor a sumei de 13800 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 12 august 2015 s-a admis parțial acțiunea, s-a constatat faptul încălcării dreptului Nataliei Străisteanu la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile la cererea de chemare în judecată a Nataliei Străisteanu împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău, Casei Naționale de Asigurări Sociale și Ministerului Muncii, protecției Sociale și Familiei și s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul Nataliei Străisteanu suma de 1000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată a Nataliei Străisteanu împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău, Casei Naționale de Asigurări Sociale și Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei cu privire la obligarea transferării pensiei și repararea prejudiciului material și moral s-a tergiversat din cauza atitudinii pasive ale instanței de judecată, în special a cancelarilor instanțelor de judecată, or, instanțele au rolul diriguitoare și urmează să asigure crearea condițiilor necesare pentru examinarea rapidă și eficientă a cauzei, invocînd la caz art. 192 alin. (2) din Codul de procedură civilă, art. 2 alin. (1)-(3) și

4 alin. (2) și (3) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și art. 6 §1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015 s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La data de 11 martie 2016, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, deoarece instanțele judecătorești, la examinarea pricinii, au apreciat arbitrar raportul motivat nr. 183 din 24 iulie 2015, prezentat de Judecătoria Centru mun. Chișinău.

Menționează că, instanțele judecătorești, încasând din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul Nataliei Străisteanu suma de 1000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, au încălcat normele de drept material și, anume, art. 5 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele pricinii rezultă cu certitudine că, recurentul a luat cunoștință de decizia instanței de apel la data de 12 ianuarie 2016 (f. d. 107), iar cererea de recurs a fost depusă de acesta la data de 11 martie 2016 (f. d. 101).

De asemenea, completul consideră că, recursul declarat de Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la normele de drept citate.

Argumentul invocat în recurs precum că, instanțele judecătorești, la examinarea pricinii, au apreciat superficial raportul motivat nr. 183 din 24 iulie 2015, prezentat de Judecătoria Centru mun. Chișinău nu poate fi reținut, deoarece instanțele judecătorești au examinat materialul probatoriu, inclusiv raportul enunțat după intima lor convingere prin aprecierea coroborată a acestora.

Nu poate fi reținut nici argumentul invocat în recurs precum că, instanțele judecătorești, încasând din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul Nataliei Străisteanu suma de 1000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, au încălcat normele de drept material și, anume, art. 5 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, deoarece în speță, instanțele judecătorești au stabilit just circumstanțele pricinii, precum și au aplicat elocvent normele de drept, care guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, instanța de recurs notează că, Ministerul Justiției nu a invocat nici un argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu

a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de declarare a recursului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 432, art. 433, art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ministerul Justiției se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan